Ner 68. ROK 1843. CZWARTEK 23 MARCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Gabryela Archan.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Cześmisława.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
	6	27'' 8''' 312	— 3° 5	1 66	Pł Wschodni mocny	Pogoda	
21	2	6 549	† 2 0	0 75	,, ,,	,,	
	10	6 620	— 1 2	1 09	Wschodni średni	,,	

Wiadomości krajowe

KRAKÓW.

Stolica nasza w dniach 15 i 16 b. m. była świadkiem żałobnego obrzędu, który długo pamiętnym i czule wspominanym będzie. — Mówiemy tu o ostatniej posłudze oddanej zwłokom ś. p. *Stanisława* Hr. *Wodzickiego*, niegdy Senatora Wojewody Królestwa Polskiego, piętnaście lat urzędującego Prezesa Senatu Rzeczypospolitéj Krakowskiéj, kawalera orderu ś. Stanisława I. klassy.

Opis ten, wolny jest od wszelkich uniesień i czczych kadzideł, zazwyczaj dla znakomitych imion, rozrzutném piórem trwonionych; — bo prawdziwa godność człowieka nie tą przechodzić ma drogą do świątyni pamięci, — za nią powinny przemawiać czyny; — *Stanisław* Hr. *Wodzicki*, zdaje z nich liczbę téj chwili przed Sądem Najwyższego, a ten z wysokości swych niebios, zapytuje się serc ludzkich; — i z odpowiedzi tych świadków, snuje dla niego swe wyroki.

Dzień 15 Marca tysiącami ludu napełnił do natłoku część miasta, w której ten mąż zakończył dni swoje; — na wszystkich twarzach malowała się uroczysta posępność, — wszyscy jedną myślą zwołani, przyśli odprowadzić reszty swojego niegdy Naczelnika, na miejsce spoczynku, — oddać mu chrześciańską posługę, i ostatnie świadectwo, że był zawsze kochanym; — że przemijające wstrząśnienia, burze, uleciały, nie będąc w stanie rozproszyć wkorzenionych dla Niego uczuć miłości; bo on też kochał ludzi, i kochanie to poniósł z sobą do grobu; — i to jest prawdą, nie pochlebstwem; — tylko zawistni mogli go nazywać nieprzystępnym, — dumni zarzucać mu wyniosłość, — próżni, wzgardę niższego. —

Zajdźmy teraz do domu nieboszczyka który dla biednych i uciśnionych, nie był nigdy zamkniętym. Ileż tam tysięcy stóp ludzkich, w ciągu trzech dniowéj wystawy zwłok Jego, wydeptało ślady tych ostatnich odwiedzin? Zobaczmy w jakiéj postaci go znaleźli? Oto snem spokojnych uśpionego, z wypogodzoną twarzą, na któréj ustach, zdawał się jeszcze dogorewać uśmiéch dobroci, uśmiéch zdający się chcieć jeszcze do żyjących przemówić: »*Jeśli masz co do mnie, przebacz mi, bo oto idę przed sąd Boga!*»

Zwłoki szanownego starca, w sali czarnem kirem wybitéj, — otoczone pochodniami, spoczywały w śród kwiatów, któremi córki obstawiły zwłoki ukochanego Rodzica; zdobiąc je temi dziećmi przyrody, które on za życia tak pielęg[illegible] i pieścił.

[illegible]o. godziny 5éj z wieczora, w mieszkaniu zmarłego, zebrali się: rodzina, grono licz-

nych przyjaciół i czcicieli, — następnie wszystkie władze krajowe jako to: Senat Rządzący, Sądownictwo, Uniwersytet i t. d.; — liczny oddział milicyi pieszéj i konnéj dla asystencyi i porządku, zajmował połowę ulicy ś. Jańskiéj; zgromadziły się wszystkie zakony, instytuta pobożne, i cechy z chorągwiami, — słowem cała ta ulica zapełniła się tłumami ludu, równie jak cała część rynku aż do kościoła PANNY MARYI prowadząca. — Natenczas, u stopni katafalku, w pośród natłoku słuchaczy, tak zaszczytnie znany w literaturze ojczystéj Franciszek Wężyk, podniósł głos, i przemówił w wyrazach pełnych świetnéj wymowy i czułości, jako świadek, od lat trzydziestu życia Wojewody, sąsiad i przyjaciel domu, z tém uroczystem oznajmieniem, że ani pamięci zmarłego, ani samemu sobie, nieubliży pochlebstwem: »*Gdy »dziecko, gdy młodzieniec, gdy mąż w sile »wieku umiera, wtedy rozdzierają się ser»ca boleścią; lecz gdy wiekiem schylony sta»rzec, stanie się ofiarą skonu, i po życiu »pełném treści a zasług, bez trwogi, złoży »sędziwą głowę na mary; — wtedy powstaje »widok wzniosły, godny podziwu i pełen na»uki, zwłaszcza gdy starzec ten zdoła sta»nąwszy przed Bogiem, powiedzieć: iż skarb »niewinności powierzony mu w dzieciństwie, »odnosi zgrzybiałemi rękoma*». — Daléj szanowny mówca, przechodząc życie zmarłego, od czasu *gdy jeszcze młodym będąc, za panowania Stanisława Augusta, rozpoczął zawód publicz»ny, poświęcając się służbie krajowéj aż do »późnéj starości»* przyrównywa go do dębu: »*co w ziemi czystéj bierze soki i siły żywo»tne, i za to też ziemię swoję do trzeciego »pokolenia, konarem i chłodem swym ocie»nia*« — a pełnym rzewności ustępem kończy, gdy powiada: «*iż cofnąwszy się od życia pu»blicznego, — okryty siwizną, otoczył się »kwiatami i roślinami, wracając na łono na»tury i czystych jéj rozkoszy, i dom swój u»świetnił cnotą gościnności, téj zalety naddziadów naszych.*»

Z uderzeniem godziny 7 przy ponurym odgłosie dzwonów po wszystkich kościołach, rozpoczęła się exportacya ciała, na sześciokonnym karawanie do bazyliki PANNY MARYI. (*) Orszak pogrzebowy po wyruszeniu z miejsca, rozciągał się od domu hrabiów Wodzickich, aż do przysionka tegoż kościoła. Szli najprzód ubodzy pod opieką Towarzystwa Dobroczynności zostający, — za niemi postępowali zakonnicy z wszystkich prawie klasztorów, — daléj poprzedzając karawan, otoczone z obu stron assystencyą cechów z chorągwiami, przewiązanemi czarną krepą, postępowało duchowieństwo świeckie i prześwietna Kapituła Krakowska, mające na czele JW. JX. Łętowskiego Administratora dyecezyi, a milicya piesza formowała po obu stronach szpaler, zakończony szeregiem, zamykającym resztę orszaku idącego za karawanem, który składały, cała rodzina i przyjaciele nieboszczyka, tudzież wyżéj wspomnione Władze krajowe i Uniwersytet. — Żałobne śpiewy przerywane harmoniją muzyczną, — do tysiąca świateł, rzucających do koła posępną łunę pogrzebową, — powiększały żałosną uroczystość tego wzniosłego obrzędu, a tłumy ludu, pomimo dokuczającéj zawiei deszczem i śniegiem, oczy zasypującéj: cisnęły się ze wszystkich stron aby mogły być uczestnikami rozstania się na zawsze krakowian, ze swoim dawnym Naczelnikiem.

(*) W dniu tym z polecenia rządu nie było widowiska w teatrze.

Za wnijściem całego orszaku i wniesieniem trumny do kościoła PANNY MARYI świątynia ta zdawała się być w płomieniach, od gorejących świateł woskowych i kagańców; — a śpiew żałobny kapłanów, odbijający się o jéj sklepienie, połączony ze łzami dzieci, krewnych i przyjacioł zmarłego, dopełnił resztę bolesnego obchodu.

Nazajutrz wielkie żałobne nabożeństwo przepełniało przybytek Pański od rana, aż do pierwszéj z południa, natłokiem pobożnéj publiczności. Wymowny głos, znanego kaznodziei JX. Górnickiego, umiał trafić do serc wszystkich słuchaczy i wzbudzić w nich czułe wspomnienia pięknych przymiotów duszy nieboszczyka, i udzielić słowo pociechy nieutulonym w żalu, osieroconéj małżonce, synom i córkom jego.

Wczoraj zwłoki nieboszczyka, złożone tymczasowo w kaplicy kościoła PANNY MARYI, odprowadzone zostały do grobu familijnego w kościele Niedzwieckim, w królestwie Polskiem.

Wiadomości zagraniczne

— *Warszawa* 12 *Marca.* —

Na przedstawienie komissyi rząd. p. i skarbu; rada adminstrac. Królestwa 7go b. m. postanowiła, iż Agaton Rasiewicz. b. wojskowy. Postanowieniem rady admin. z d. 16 Lipca 1839 r. na karę konfiskaty majątku skazany, przez wzgląd, że dobrowolnie z zagranicy do kraju wrócił; poddał się bezwarunkowo woli rządu, i

szczere przy badaniach złożył wyznania, ma być wykreślony z listy wychodźców, i konfiskata jego majątku z wszelkiemi skutkami cofniętą.

— Prezburg 28 Lutego —

Otworzenie sejmu węgierskiego naznaczone jest na dzień 11go maja. Obok przedmiotów przemysłu, które na tym sejmie mają być roztrząsane; przedstawione jeszcze będą różne sprawy miejskie tudzież podatkowe i kwestye względem nadużyć w konkregacyach komitetów i sposobów zapobieżenia im.

— Paryż 9 Marca. —

Podług najnowszych obliczeń, roboty fortyfikacyi na około Paryża, kosztować będą 206 milionów franków, z których 118 milionów przypada na mury otaczające, a 88 na osobne twierdze. W raporcie który pan Thiers złożył w 1841 roku, ogólny wydatek liczony był na 133 miliony, a zatem na teraz przekroczono już pierwiastkowe anszlagi o 73 miliony, mniemają jednak że rzeczywiście koszta jeszcze więcéj wyniosą.

HISZPANIA.

Paryż 9 Marca. Otrzymaliśmy przez dzienniki hiszpańskie bardzo ważną wiadomość, że miasta Campecahe, St. Jean d'Ulloa i inne punkta rzeczypospolitéj argentyńskiéj, w początku bieżącego roku wywiesiły flagę hiszpańską i dobrowolnie poddały się panowaniu królowéj hiszpańskiéj. Ta wiadomość została ztamtąd przywiezioną do Havanny przez korwetę angielską, a do Barcelony przez statek hiszpański *Tajo*. Zgodne zeznania wszystkich podróżnych, znajdujących się na pokładzie tego statku, nie pozwalają wątpić o prawdziwości tego wypadku. Tak przynajmniéj donoszą *Constitutional* barceloński i *Eco del Comercio*.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 21 do dnia 22 Marca.

Bielski Konstanty ob., z Polski; — Kotarski Karol ob., Przyborowska Marya ob., z Galicyi; — Biber Marya, z Pruss; —

Wyjechali z Krakowa.

Kozłowski radzca. stanu, Schmitner Józef, Szymanowski Maurycy ob., Sperczyński Stanisław, Fridrichs Edward, Jasiński Leon ob., Chabelski Józef, Modzelewski Michał ob., Modzelewska Euzebia ob., Cybulski Nikodem ob., Strzezewski Tomasz ob., Rakowski Jan ob., Machnicki Alexander ob., Majewski Wilchelm Brzechwa Józef ob., do Polski; — Ockel kapitan ces. ross., do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 2207.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Gdy Senat Rządzący uchwałą swą pod dniem 20 Lutego r. b. do L. 800 D. G. S. zapadłą zatwierdził legata przez ś. p. Joannę Bulikowską uczynione: jako to *a)* dla pp. Angustyanek zł. 1000 *b)* dla kościoła S. Anny zł. 1000 przeto Wydział Spraw Wewnętrznych czyn takowy testatorki jako do pomnożenia funduszów instytutowych dążący do powszechnéj podaje wiadomości.

Kraków d. 14 Marca 1843 r.

Senator prezydujący
Szpor.
Referendarz L. *Wolff.*

Nro 2501.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do wiadomości iż dnia 13 Kwietnia r. b. w godzinach rannych odbędzie się w biórze Wydziału S. W. i P. publiczna licytacya *in minus*, na dostawę 25 par kajdan dla więźni kryminalnych, rachując każdą parę 15 funt ważyć mającą na zł. 15: mający przeto chęć podjęcia się téj entrepryzy, opatrzeni w *vadium* w kwocie zł. 40 w miejsce wyżéj wymienione przybyć zechcą, gdzie oprócz tego o warunkach licytacyi każdego czasu poinformować się mogą.

Kraków d. 18 Marca 1843 r.

Senator prezydujący
Szpor.
Referendarz L. *Wolff.*

Nro 1106.

TRYBUNAŁ.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Na skutek oppozycyi z strony Süsmana Treffer przeciwko wyrokowi Trybunału pod d. 4 b. m. i r. zapadłemu, upadłość handlu jego ogłaszającemu, z mocy art. 21 ustępu drugiego kod. hand. księgi III. założonéj, Trybunał wyrokiem swym z d. 14 b. m. i r. założoną oppozycyą, za usprawiedliwioną uznawszy, przy podniesieniu wyroku zaoppouowanego, upadłość handlu Süsmana Wolfa Treffer, tymże wyrokiem ogłoszoną, z wszelkiemi skutkami cofnął, i o tem strony interessowane zawiadamia.

Kraków d. 23 Lutego 1843 r.

Sędzia Prezydujący
J. Pareński.
(3r.) Sekr. *Lasocki*

Nro 571.

TRYBUNAŁ.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wzywa Wiktoryą Juszyńską lub prawa jéj mających, aby w terminie dwóch miesięca zgłosili się po odbiór z depozytu sądowego obligu na zł. 2,000 przez Wincentego Hassa w r. 1806 wystawionego w przeciwnym bowiem razie massa ta jako opuszczona, na rzecz skarbu publicznego przyznaną zostanie.

Kraków dnia 25 Lutego 1843 r.

Sędzia Prezydujący
Miętuszewski
(3r.) Sekr. *Lasocki*

Nro. 101.

Dyrekcya Ogólna Szpitali.

W Wolném Mieście Krakowie.

Wyznaczywszy nowy termin do licytacyi na dostawę żywności dla szpitala S. Łazarza pismami publicznemi ogłoszonéj, która na dniu 30 b. m. i r. w sekretoryacie dyrekcyi ogólnéj przez deklaracye opieczętowane odbyć się ma, od ceny za jednę porcyą dla służby wyższéj gr. 24; za porcyą całą bez względu, czy to dla chorych mamek lub posługaczy gr. 15, za pół porcyi gr. 12, za czwartą część porcyi gr. 8, i za porcyą ścisłą gr. 5, ustanowionéj; wzywa mających chęć zalicytowania téj dostawy, ażeby w miejscu i czasie powyżéj oznaczonym deklaracye swe na ręce delegowanych członków do godziny 1 z południa składali, w których ma być wyraźnie zamieszczony procent, jaki największy od ogólnéj należytości przypadającéj za porcye zwyczajne powyżéj wyszczególnione i nadzwyczajne z ordynacyi lekarzy chorym dostarczone (które będą oddzielnie płacone) odstępują, składający deklaracye złożą również w kassie głównéj szpitala S. Łazarza *vadium* w kwocie zł. 2,000 które tamże jako kaucya na pewność téj dostawy przez czas od dnia 1 Sierpnia r. b. do końca Lipca 1846 i połączony z nią dzierżawy ogrodu szpitalnego za opłatą czynszu rocznego w kwocie zł. 1000 przez lat 3 od dnia 1 Kwietnia r. b. trwać mającéj, pozostanie. Inne zaś warunki odnoszące się, do téj dostawy, dzierżawy ogrodu, w miejscu do licytacyi oznaczonym, odczytać sobie mogą.

Kraków d. 16 Marca 1843 r.

Prezydujący.
Schindler
Sekr. *Tyralski.*

Nro 102.

Dyrekcya Ogólna Szpitali.

W Wolném Mieście Krakowie.

Z powodu iż ogłoszona na dzień 15 b. m. i r. licytacya celem wypuszczenia w przedsiębiórstwo prania bielizny w szpitalu S. Łazarza na lat 3 od dnia 1 Sierpnia r. b. poczynająo, do skutku niedoszła, przeto Dyrekcya Ogólna zawiadamia publiczność, iż nowy termin do téj licytacyi na dzień 30 b. m. i r. wyznaczyła, które w Sekretoryacie Dyrekcyi Ogólnéj od summy zł. 3300 jako roczne wynadgrodzenie za czyszczenie bielizny szpitalnéj ustanowionéj, odbędzie się; gdzie życzący sobie podjąć się téj entrepryzy deklaracye opieczętowane z wymienieniem w nich ceny najniższéj, za jaką prać bieliznę szpitalną obowięzuje się i poświadczeniem na deklaracyi kassyera, że *vadium* w kwocie zł. 400 w kassie szpitalnéj złożyli, na ręce delegowanych członków do godziny 1 z południa składać mają; o innych zaś warónkach tego przedsiębiorstwa w miejscu i odbyć się mającéj licytacyi każdego czasu wiadomość powziąść mogą.

Kraków d. 16 Marca 1843 r.

Prezydujący
Schindler
Sekr. *Tyralski.*